

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1979 m.

lapkričio

3 d.

Šeštadienis

Nr. 128(4018)

KJIMIMIM

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Kai žiema beldžiasi į duris

Nemaža pastangų pareikalaus iš rajono ūkių fermų darbuotojų prasidėjęs gyvulių žiemojimo laikotarpis. Nepaisant žemdirbių ir talkininkų pastangų, fermoms sukauptų pašarų, ypač grūdų, ištekliai daugelyje ūkių ir šiemet yra negausūs.

Praėjusių metų patyrimas parodė, jog tuose ūkiuose, kur gyvulių augintojų kolektyvuose vyrauja darba ir sutarimas, kur patalpos kruopščiai paruošiamos žiemojimui, o pašarai gyvuliams paskirstomi racionaliai, apgalvotai — ten ir nepalankiomis sąlygomis nemažėja gyvulių produktyvumas, sėkmingai vykdomos pieno ir mėsos pardavimo valstybei užduotys. Gerų rezultatų pieno gamyboje šiemet yra pasiekę Anykščių sodininkystės tarybinio ūkio „Svyturio“, „Ateities“, „Pirmyn į komunizmą“ kolūkių gyvulių augintojai. M. Melnikaitės kolūkyje per tris šiuo metų ketvirčius pieno gamyba išaugo, palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, net 16 procentų. „Ateities“, „Gimtosios žemės“, M. Melnikaitės, „Pirmyn į komunizmą“, „Svyturio“ kolūkių šiemet sėkmingai vykdo ir mėsos pardavimo valstybei užduotį.

Tačiau kai kurių rajono ūkių specialistai, gyvulininkystės padalinii vadovai nesugebėjo sutelkti fermose trūksiančių žmonių pasitaikiusiems sunkumams įveikti. Todėl tuose ūkiuose neišvengta gyvulių produktyvumo sumažėjimo, atsilikta, vykdamas pieno ir mėsos pardavimo užduotį. Ypač sumažėjo karvių produktyvumas Surdegio kolūkyje. Jaučiamas atsilikimas pieno gamyboje Naujasodžio ir Raguvėlės tarybinuose ūkiuose, „Aukštakalnio“ kolūkyje. Žymiai sumažėjo realizuojamo galvijų prieauglio svoris „Aušros“, Cerniachovskio kolūkiuose. Šiai gamybos mažėjimo ir kokybinių rodiklių blogėjimo tendencijai reikia užkirsti kelią, panaudojant visas galimas priemones.

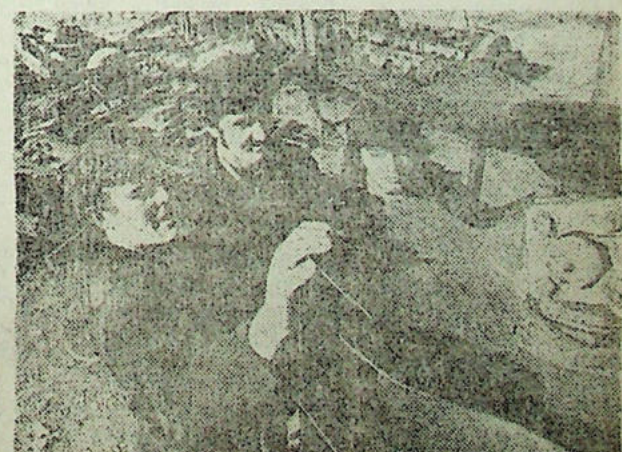
Pagrindinis ūkių specialistų, padalinių vadovų rūpestis dabar turi būti sutelktas racionaliam pašarų naudojimui. Visų pirma, kiekviename sandėlyje, tvarte būtina pasitvarkyti tikslią pašarų apskaitą. Visų pašarų daviniai turi būti atidžiai sveriami ir dalijami gyvuliams, atsižvelgiant ir jų rūšis bei produktyvumo grupes. Ūkių vyriausiųjų zootechnikų pareiga — sudaryti paršavedėms bei paršeliams geriausiųjų koncentratų pašarų fondus ir griežtai kontroliuoti jų naudojimą. Dabar tikslinga tvarkyti taip sugrupuoti karves, kad, atsižvelgiant į jų produktyvumą, apskaitinimo laiką, žiemojimo būgę nereikėtų gyvulių dažnai pergrupuoti. Įsitikinta, jog dėl dažnų pergrupavimų pieno išmiltis laikinai sumažėja ir dėl to prarandama nemaža produkcijos.

Saikingai šeriant gyvulius, bet kruopščiai paruošus pašarus, būtent, šlaudus susmulkintus, sušutintus, paskutinius melasa ar kitais priedais, pasiekiami neblogi produktyvumo rodikliai. Tuo įsitikinta praėjusią žiemą „Svyturio“, „Gintaro“ kolūkiuose. Papildyti kiaušinių, vitaminų, šviesos šaltinių padėjo organizuota spyglių pastos gamyba, panaudojant šiam tikslui agregatą „Volgar“. Sumaniai pašarų išteklius pernai papildė elmininkiečiai, organizavę granuliu gamybą iš smulkintų šlaudų su koncentratų priedu. Ši švityriečių, elmininkiečių patirtis būtina įdiegti visuose rajono ūkiuose, kur tik yra atitinkami mechanizmai vienai ar kitai pašarų paruošimo technologijai.

Pašarus kuo efektyviau sunaudosime tuo atveju, kai fermose sudarysime gyvuliams palankesnes zoologines sąlygas, gerą mikroklimatą. Skaudžios praėjusios žiemos pamokos primena, jog durų, langų sandarinimu dera rūpintis iš rudens, o ne tada, kai prasideda jau stiprūs šalčiai. Tačiau ir šiemet buvo uždelstas tvartų paruošimas žiemojimui Naujasodžio tarybiname ūkyje. „Už tą“ ir kai kuriuose kituose kolūkiuose. Ypač kelia susirūpinimą kai kurių ūkių galvijų fermose prastai apšildomos, drėgnos patalpos tik ką gimusiems veršeliams.

Žiemojimo laikotarpio visokeriopas rūpestis turi būti skiriamas gyvulių augintojų darbo ir poilsio sąlygoms gerinti. Padarykime viską, kad po įtempto darbo šie žmonės galėtų pailsėti jaukiuose poilsio kambariuose, kad čia nesitęgtų įtikinančios vaizdinės agitacijos, kad dažniau juos pasiektų įtaigūs politinformatoriaus žodis. Darbo nuotaką gyvulių augintojams pakelia laiku susumuojami socialistinio lenktyniavimo rezultatai, viešas pirmūno pastangų įvertinimas.

Pagarba darbštuoliams, rūpinimasis jų buitiniiais ir kultūriniais poreikiais padės įveikti žiemojimo sunkumus, įvykdyti dešimtajam penkmečiui užsibrėžtus gyvulininkystės produktų gamybos didinimo planus.

Kad technika dirbtų patikimiau

Grūdinių kultūrų nuėmimo kombainai per rugiapjūtę iš esmės dirba ne ilgiau mėnesio. Tačiau, kaip rodo nebe vienerių metų patirtis, viso to likusio laiko, kuomet kombainai dirbtuvėse stoviniuoja be darbo, nereikame ūkyje vis dar „neužtenka“, norint juos tinkamai paruošti naujai pjūčiai. Karščiausio darbinio dienos tokiose ūkiuose šlubčiojantį kombainų darbą, kaip taisyklė, bando pateisinti visa eile daugiau ar mažiau svarių argumentų, bet vien nuo pabėdojimų ar gerų norų, kaip žinia, toks darbas nespirtėja.

Kad ateityje užtikrinus patikimesnį kombainų darbą, šiuo metu respublikoje paskelbta grūdinių kultūrų kombainų defektavimo ir remontuotių mazgų pristatymo į keitimo punktus savaitė.

— Tiesiaiariant, kol kas dar neturim kuo pasigirti, — sako mūsų apsilankymo tikslą, prisipažino „Svyturio“ kolūko vyr. inžinierius Vladas Eidrigevičius.

Ir iš ties — prie kombainų nuo praėjusios rugiapjūtės dar nebuvo prisilietusi nė vieno meistro ranka, nors čia apie respublikoje paskelbtą „laukų laivų“ paruošimo žiemojimui savaitę vi-

sus mūsų rajono mechanizatorius, neišskiriant ir švityriečių, pasiekė prieš gerą dešimtadienį. Ne ką daugiau inžinierius galėjo painformuoti ir apie kitos technikos remonto eigą. Ir ne iš kuklumo, o todėl, kad tie darbai dar visiškai nepradėti.

Toks švityriečių lūkuravimas kelia pamatuotą rūpestį, juolab, kad, pavyzdžiui, iš ūkyje esančių 3 traktorių, ne-

16 mašinų neturi šeimininkų. Taigi nesunku suprasti, kiek ščia užsities vien tik traktorių remontas. O juk savo eilės laukia nemaža kitos lauko darbuose pastebimai susidėvėjusios, apgedusios technikos.

— Bėda su remontininkais — mažokai žmonių turim, — skėščioja rankomis ūkio vyr. inžinierius V. Eidrigevičius.

Suprantama — tie du tądien dirbtuvėse matyti remontininkai kalnų nenuvers. Bet šiuosyk tenka dar kartą priminti, jog vadovaujantis rajono žemės ūkio valdybos rekomendacijomis, šiuo metu kiekviename rajono ūkyje žemės ūkio technikos paruošimui žiemai, jos remontui turi būti nukreipta nemažiau 30 procentų visų mechanizatorių. Keista, bet „Svyturio“ kolūkyje dar nebuvo jokio

mechanizatorių susirinkimo, kuriame būtų dalykiškai aptarti remonto pradžios klausimai, apgalvota, kaip remontininkai tarpusavy lenktyniaus, kokios materialinės ir moralinės paskatos lauks to darbo pirmūnų?

Nors žemės ūkio technikos remonto sezonas respublikoje prasidėjo spalio pirmąją, tačiau šiai dienai nedaug tėra nuveikę ir K. „Mūsų reidas“ kolūko mechanizatoriai. Iš 8 kombainų, žiemai vėgi dar neparuoštas nė vienas, bet jų šeimininkai tvirtino, jog šios savaitės pabaigoje visi kombainai bus išdektuoti, o remonto reikalaujantys mazgai pristatyti į Anykščių keitimo punktą.

Tačiau analizuojant per dē mēt štariečių įsijungimą į bendrą technikos remonto darbų eigą, čia, kaip ir „Svyturije“, teko išgirsti balsus, jog nemaža dalis technikos dar tebedirba ūkiniu darbu. Šituo niekas neabejoja, bet ar toji technika visur trūšia pilnu darbinu apkrovimu, vėta giliau pasidomėti ir vieniems, ir antriems. Tie klausimai daugiau turėtų rūpėti ir technikos darbą rikiuojantiems agronomams, kuriems derėtų išradingau, kūrybiškiau ieškoti kelių, kaip dar daugiau pakelti ūkinių darbų efektyvumą, kad atsilaisvinusius traktorius būtų galima negaišiuojant nukreipti į dirbtuves. To reikalauja pati elementariausia ūkinii darbų rikiuotė: jeigu šiandien be maž visur sparčiai gaudžia sėklų valomosios ir visi stengiamės pavasariui paruošti kuo geresnę sėklą, tai pana-

šūs siekiai turėtų lydėti ir technikos remonto darbymeit.

Seimininkiskai apie busimą pavasarį galvoja „Aukštakalnio“ kolūko mechanizatoriai. Kaip pastebėjo ūkio vyr. inžinierius Alfonsas Strolia, žiemojimui čia jau paruošta daugiau nei trys ketvirtadaliai visos turimos žemės ūkio technikos, tvarkingai suvežti ir išrikuoti visi žemės dirbimo padargai, kitas inventorių. Neturi čionykščiai bėdų ir su savalaikiu grūdinių kombainų defektavimu ir remontuotių mazgų pristatymu į keitimo punktus, nes tuos darbus pradėjo, kai tik kombainai pargrįžo iš derlių atidavusių laukų. Visi žinom, kaip šauniai pjūties dienomis pasidarbavo aukštakalniečiai, net trys jų jėvakirčiai iškopė į geriausiųjų rajono kombainininkų penketuką, bet ne mažiau šauniai, su nemažesniu rūpesčiu, atyda jie trūšia ir šiandien.

Sektinę pavyzdį rodo ir andrioniškėčiai. Iš aštuonių ūkyje esančių grūdų kombainų — šeši jau paruošti žiemai, į keitimo punktus išgabentos jų susidėvėjusios darbinės dalys, o viena „Niva“ jau visiškai parengta ateinančių metų pjūčiai. Graži sparta ženklinia ir kitos technikos remonto eigą, nes Andrioniškyje visi gerai supranta, jog pagrindinių duonos augintojų rūpesčių grandinėje nemažiau atsakingas vaidmuo tenka savalaikiam žemės ūkio technikos remontui.

G. Naura

Rajono žemės ūkio valdybos
vyr. inžinierius,
L. Valtonis
„K. d.“ koresp.

Kronika

⊙ Kauno, Kupiškio, Sirvintų, Švenčionių ir Vilkauskio rajonų žemdirbiai įvykdė grūdų pardavimo valstybei planus. Šie rajonai taip pat supylė javų sėklų fondus ateinantiems metams.

⊙ Joniškio rajono „Pergalės“ kolūkių ir Kaišiadorių paukštyno kolektyvams, pasiekusiems gerų gamybinės ekonominės, socialinės veiklos, komunistinio darbo žmonių auklėjimo rezultatų, suteikti komunistinio darbo kolektyvų vardai.

⊙ Vienu sąlyginiu agregatu pagaminę vidutiniškai daugiau kaip po 420 tonų žolės miltu ir kapių, Panevėžio rajono žemdirbiai pasiekė aukščiausią respublikoje šios technikos panaudojimo rodiklį. Palyginti neblogo oro sąlygos ir vėšiai užderėjusi antroji žolė sulaužė galimybes pratęsti pašarų gamybos sezoną.

⊙ Mažeikiuose stoji į rikluotę paskutiniai naftotiekio Polockas — Mažeikiai įrengimai. Ta proga mieste įvyko draugystės mitingas. 442 kilometrų naftotiekį nutiesė Lenkijos Liaudies Respublikos „Energopolio“ susivienijimo statybininkai. TSRS ir Lenkijos draugystės statybai įamžinti netoli gamyklos atidengtas paminklinis obeliskas.

⊙ Katne atidaryta mažosios mechanizacijos priemonių paroda. Joje eksponuojama daugiau kaip 300 našių mechanizmų, kuriuos sukūrė Statybos bei Kaimo statybos ministerijų, Respublikinio tarpkolūkinii statybos organizacijų susivienijimo darbuotojai ir racionalizatoriai.

⊙ Vilniaus parodų rūmuose atidaryta ekspozicija skirta Tarptautiniams vaikų metams. Joje eksponuojami 21 šalies vaiku piešiniai.

(ELTA)

Komunistas Tomas Kovėra prieš dešimtį metų išvertė pirmąsias vėgas Dotnuvos eksperimentiniame ūkyje. Po šešėtos metų jis traktoriumi T-74 iškovojė sidabro medalį VDR įvykusiose ESPI šalių geriausių artojų varžybose, o sekančiais metais pakartojo šį laimėjimą mūsų šalyje surengtoje tarptautinėse varžybose.

Dirbdamas T. Kovėra sėkmingai užbaigė Joniškėlio žemės ūkio technikumą ir dabar vadovauja mechaninėms dirbtuvėms. Jos aptarnauja 50 mechanizatorių. T. Kovėra padeda jiems rūpestingai prižiūrėti techniką, kelti kvalifikaciją, profesinį meistriškumą. Jis — partinio biuro, profsąjungos vietos komiteto narys.

NUOTRAUKOJE: dirbtuvių vedėjas T. Kovėra aiškina jauniems mechanizatoriams A. Kunevičiui ir J. Kvedarui, kaip prižiūrėti techniką.

M. Baranausko (ELTA) nuotr.

RITMINGESNIAM DARBUI — SUTELKTAS JĖGAS

Anykščių statybos ir remonto valdybos administracinio pastato koridoriuose ir vestibulyje kiekvieno šio apsilankiusio žvilgsnį patraukia meniškai apipavidalinti stendai. Jie foto nuotraukomis ir rodikliais prabyla apie šio kolektyvo pasididžiavimą — darbo pirmumus, socialinio lenktyniavimo ir konkursų nugalėtojus, apie darbščionis statybininkų rankomis jau pastatytus puošnius statinius ir šiuo metu tebestatomus objektus.

Pažvelgsi į stendus ir gausi jau plačią informaciją apie kolektyvo darbų užmojus, apie tuos, kurie savo darbštumu ir meistriškumu pelnė teisėtą pagarbą.

Todėl ir valdybos dirbančiesiems, susirinkusiems į ataskaitinį rinkiminį profsąjunginės organizacijos susirinkimą, profsąjungos komiteto pirmininkė V. Kučienė, apžvelgdama praeitį atlikta darbą, nevenge išsakyti pagirtino žodžio adresu statybininkų, kurie ritmingesnei darbinei nuotakai agituoja kitus kolektyvo narius savo šauniais darbais, gražiais siekais ir pasiekimais.

Ataskaitinio susirinkimo metu gero įvertinimo sulaukė socialistinio lenktyniavimo nugalėtojai — statybos meistras Petras Juška, darbų vykdytojas Stanislavas Jurekėnas, pagalbinės gamybos meistras Antanas Riauba. Darnumu ir susiklausymu ženkliną savo gražius užmojus Leono Domausko, Vlodo Petuchovo vadovaujamų mūrinių ir Prano Gliudelio vadovaujama stalių brigados. Pagrįsta pripažinima statybininkų kolektyve pelnę savo šauniais darbais Stasio Matonio gateristų ir Kazimiero Patapovo dailidžių grandžių dar-

buotojai, Anastazijos Narbutienės ir Elenos Kirtiklienės dażytojų grandys.

Ataskaitiniame susirinkime pokalbis kryo, jog reikalinga statybininkų šeimoje visokeriopai plėtoti socialistinio lenktyniavimo sąjūdį, kad jis dar veiksmingesnį poveikį darytų dirbančiųjų kūrybinei iniciatyvai pasireikšti. Šioje srityje, kaip pažymėjo ir profsąjungos komiteto pirmininkė, ir kiti

lektyvo statomuose objektuose jau trečią kartą buvo surengti konkursai meistriškumui išaiškinti, o valdybos komanda, į kurios sudėtį įėjo patyrę mūrinkai Vacius Cholinai ir Jonas Palevičius, organizuotame respublikiniame konkurse iškovojo pirmąją vietą. Respublikiniame dażytojų konkurse trečioji vieta buvo pripažinta ir šios valdybos dażytojų komandai, kurios sudėtyje anykštelny

Ataskaitos ir rinkimai profsąjunginėse organizacijose

kalbėje susirinkimo dalyviai, jau jaučiasi teigiami poslinkiai. Kasmet peržiūrimi ir tobulinami valdyboje socialistinio lenktyniavimo nuostatai, lenktyniavimo rezultatų susumavimu rūpinasi iš inžinerijos-technikos darbuotojų ir profsąjungos vietos komiteto atstovų sudaryta komisija. Remiantis lenktyniavimo sąlygomis bei atsižvelgiant į pagrindinius ir papildomus rodiklius, išaiškinami šio lenktyniavimo nugalėtojai, kuriems kiekvieną ketvirtį įteikiamos pereinamosios gairės ir piniginės premijos. Dabar į socialistinio lenktyniavimo sąjūdį įsijungę 12 darbų vykdytojų ir statybos aikštelių kolektyvai, 8 brigados ir 9 grandys.

Gražūs atsiliepimai susirinkimo metu lydėjo nuoširdų mūrinių Vacio Cholino, elektriko Povilo Radzevičiaus, vairuotojo Broniaus Juodviršio triūsą, nes šie žmonės, tapdami lenktyniavimo nugalėtojais, pagrįstai gali pasididžiuoti savo darbais.

Šiais metais valdybos ko-

garbė gynė Anastazija Narbutienė ir Elena Vaitkūnienė. Profsąjungos komitetas kartu su kitomis valdybos visuomeninėmis organizacijomis nemažą rūpestį skyrė ir tam, kad dirbančiųjų kolektyve skintųsi sau kelių sąjūdis už komunistinę partiją ir darbą. Jau 58 dirbančiesiems yra suteikti komunistinio darbo spartuolių vardai ir 43 kolektyvo nariai dabar kovoja už šį garbingą vardą. 4 brigadoms ir 3 statybos grandims pripažinti komunistinio darbo kolektyvų vardai ir 3 grandžių kolektyvai užsibrėžė uždavinį toki garbingą pripažinti išikovoti.

Vienok susirinkimo eigėje ne vien tik šviesesnėmis spalvomis mėginta apžvelgti atliktus darbus, bet ir su nemažesniu nerimu šnekos vystėsi apie nepageidaujamus reiškinis, kurie neretai tapo stabdžiu rimingumui ir planinių uždavinių vykdymui. Kalbės susirinkime šios valdybos viršininkas M. Urbonas kvietė visus statybininkus per lapkričio ir gruodžio mėnesius dar atkakliau padirbėti, ypač baigiamuose

statybos objektuose, nes pagal devynių mėnesių rodiklius valdybos kolektyvas iki planinės užduoties dar savo jėgomis nebuvo atlikęs darbų už 18,8 tūkstančio rublių. Kalbėtojo nuomone, šiemet kai kuriuose objektuose darbas klostėsi neritmingai, nes stigo susiklausymo, organizuotumo. Užtat ir užsiėmę darbai, statant 50 vietų bendrabutį rajoniniam gamybinio techninio aprūpinimo susivienijimui ir kitose statybose. Įtemptų pastangų, organizuotumo pareikalaus iš statybininkų netolima ateitis — jau baigiamaisiais dešimtojo penkmečio metais reikės atiduoti į eksploataciją Anykščiųse naują vaistinės pastatą, Kavarsko apylinkės vykdomojo komiteto ir MSMV administracinius pastatus.

Valdybos vyr. inžinierius A. Miškinis, saugumo technikos inžinierė D. Niaurienė ir kiti su nerimu susirinkime prašė apie atskiruose statybos objektuose dar įsigalėjusį abejingumą ir nerūpestingumą saugiam darbui: kažkodėl darbo metu neretas statybininkas vengia užsidėti šalną, be pagrindo rizikuoja ir stato į pavojų save, resiliakdami būtiniausių saugumo technikos reikalavimų. Iuo labiau, kad jau susilaukta ir skaudžių pasekmių. Užtat susirinkime plėtojosi mintis, jog reikalingas šiuo atveju ne tik didesnis darbu vykdytojų ar meistrų reiklumas, bet, kad ir patys darbininkai įsauti nemažesne atsakomybe už saugų darbo sąlygų sudarymą ten, kur jie dirbuojasi.

Ataskaitiniame susirinkime pokalbis vyko ir apie būtinumą sutelkti kuo daugiau žmonių į meno saviaveikla, sportinį sąjūdį, kad žmonės prasmingiau galėtų praleisti savo laisvalaikį, kad jie nebendranta surengtose idomėsnėse išvykose ir ekskursijose.

St. Venckus

Ataskaitos ir rinkimai pl. minės
komjaunimo organizacijose

RIMTO DARBO ANALIZĖ

„Ažuolo“ kolūkie vel. gydytojai R. Stukui greta tiesioginių pareigų patikėtas ir kitas svarbus darbo baras — vadovavimas ūkio pirminei komjaunimo organizacijai.

Pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius, darydamas ataskaitinį pranešimą, pabrėžė, jog beveik visi ūkio komjaunuoliai yra politinio švietimo ir ekonominio mokymo mokyklų klausytojai ir užsiėmimų metu gilina savo žinias. Organizacijoje puoselėjamos gražios tradicijos — komjaunuolių iškilmingos palydos į Tarybinę Armiją. Būsimiesiems kariaus komjaunuoliai, padedant kolūkie valdybai ir partinei organizacijai, įteikia prisiminimo dovanėles. Į komjaunuoliškas statybas teko palydėti ir komjaunuolę Nijolę Sekytę. Dabar į organizaciją plaukia jos laisvė. Nijolė pasakoja apie naujus draugus, darbą, laisvalaikį.

Aptariant komjaunimo susirinkime klausimą apie socialistinio lenktyniavimo organizavimą jaunimo tarpe, į susirinkimą buvo pakviesta socialistinio lenktyniavimo nugalėtoja, brigadininkė komunistė Ona Jucienė. Ji pasidalino mintimis apie jos vadovaujamoje brigadoje darbščiausių komjaunuolių pasiekimus, jų gražius užmojus.

Ataskaitinio susirinkimo metu buvo išanalizuota, kaip komjaunuoliai vykdo savo komjaunuoliškus įpareigojimus, koki jie atlieka visuomeninį darbą.

Kolūkie komjaunuolių šeima atsinaujina ir naujais nariais. Štai baigę profesines technikos mokyklas į kolūki grįžo traktorininkai bro-

liai Alvydas ir Kazys Laurinavičiai, o dirbti vyr. agromonu sugrįžo komjaunuolis Bronius Vilkickas, čia atvyko ir elektrikas Algimantas Musteikis. Į komjaunimo būrį buvo priimta bibliotekos vedėja Bronė Urbonavičiūtė. Visi šie pirminės komjaunimo organizacijos nariai užsirekomendavo savo darbštumu, visuomeniniu aktyvumu.

Komjaunuolė Birutė Ramoškienė sugeba savo tiesioginį selekcininkės darbą srderinti su mokslo — neakivaizdiniu būdu studijuoti žemės ūkio technikumė. Si komjaunuolė aktyviai dalyvavo komjaunimo susirinkimuose, juose pasidalindavo mintimis aktualiais gyvulininkystės produktų gamybos didinimo klausimais.

Fermos vedėjas komjaunuolis Romas Kavaliuskas taip pat gero žodžio nusipelnė. Jo vadovaujamas gyvulininkystės darbuotojų kolektyvas ne kartą tandavo ūkve socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju. Jis vadovavo ir ūkio „Komjaunimo prožektoriaus“ darbui, kartu su ūkio liaudies kontrolės grupės nariais rengdavo reidus-patikrinimus.

Darbšti komjaunuolė — ūkio valgyklos vedėja Aldona Radzevičienė buvo atsakinga už taltų organizavimą. Balandžio mėnesį jos vadovaujami komjaunuoliai dalyvavo lenktyninėje talkoje. Ir šienapiūtės laikotarpiu pirminės komjaunimo organizacijos nariai aktyviai prisidėjo, kaupiant pašarų atsargas.

Tiek komjaunimo organizacijos sekretorius, tiek ir kalbėje susirinkime kiti komjaunuoliai teigė, jog atsiųje reikėtų didinti komjaunimo susirinkimų veiksmingumą, dar labiau pagyvinti „Komjaunimo prožektoriaus“ veiklą, salyrinėje sieninėje spaudoje daugiau kritikos skirti pravaikštininku, darbo drausmės pažeidėjų adresu.

J. Saltenienė
LLKJS rajono komiteto instruktorė,
R. Bražėnienė
„K. d.“ koresp.

Aptarė rūpimus klausimus

Svėdasų vidurinės mokyklos salėje, skambant A. Novikovo ir B. Charitonovo „Komunistinės brigados marsui“, inėšama mokyklos pirminės komjaunimo organizacijos vėliava, Vienbalsiai priimamas pasiūlymas komjaunimo susirinkimą „Gyventi, dirbti ir mokytis taip, kaip Leninai“ pradėti.

Pranešimą padarė pirminės komjaunimo organizacijos sekretorė G. Preikutė.

Susirinkime dalyvavo „Už taiką“ ir „Aušros“ kolūkių pirminių partinių organizacijų sekretorės V. Malušienė ir J. Kralikienė. Taip pat tėvy komiteto pirmininkas J. Stukas, Svečiai dėkojo komjaunuoliams už nuoširdų triūsą vasaros metu gimtuosė kolūkių laukuose, palinkėjo sėkmės moksle. O daugiausia darbo dieny išdirbusiems moksleiviams iiteikė atminimo dovanėles.

D. Sukytė,
moksleivė

Mirusiųjų pagerbimo diena

Nevalla
jiems būt
užmirštie! —
Reikalinga šitai
ne mirusiems!
Reikalinga gyviem!
Prisiminsim,
tyloj sustoję
apgauštuosius šlove...
(R. Roždestvenskis)

Kiekvieną rudenį, kai medžiai numeta lapus ir visa gamta apmiršta, sulikdama ilgąją žiemą, mes ateiname į kapus pagerbti mirusiųjų. Atnešame paskutinius rudens žiedus po žaliomis pušimis atsigulusiems savo tėvams, seneliams, bendradarbiams, mokytojams... Atnešame raudonais žiedais apkaistytus žalių erškėčių vainikus kariaus, Anykščių krašto vaduotojams, už mūsų žemę padėjusiems savo gyvybę: gulintiems už tūkstančių kilometrų nuo savo gimtinės, nuo savo artimųjų.

KOLEKTYVINIS
DARBAS

2 psl. 1979. XI. 3

— Atėjome nulenkti galvas mirusiems, susimąstyti čia ir pasakyti jiems, kad mes tęsime jų pradėtus darbus, — kreipiasi į susirinkusius Anykščių miesto LDT vykdomojo komiteto pirmininkas K. Pulkauninkas.

Tylos minute pagerbiamas mirusiųjų atminimas. Sutekrose plaikstosi fakelių liepsnos, plevėna aukurų ugnis mirguliuoja žvakelių šviesos lyg neišsakyti žodžiai, neužbaigti darbai, neišsipildžiusios svajonės. Gedulinga muzika nuvilnija su pušimis. Be jų jau bėga pavasariai, rudenys... Jie, jau niekada nebepareis, gal tik gyvųjų sapnuos. Skamba eilės, skirtos žuvusiems už Tėvyne, mirusiems mūsų artimiesiems, darbo draugams.

Raudonais kaspiniais padabintos eglėsakės priglundaprie aklmeninio kario karių kapinėse. Miesto įstaigų atstovai padeda vainikus prie buvusių bendradarbių kapų eina parymoli prie savo artimųjų kapo, pamąstyti.

Mirusiųjų atminimo dieną buvo padėli vainikai, gėlės ant mūsų rašytojų kapų, pagerbtos masinių žudynių vietos.

M. Giedrienė

Į pagalbą politinformatoriams

Rekomenduotina tematika 1979 m. lapkričio mėnesio
pašnekesių ciklams

POLITINIO GYVENIMO KLAUSIMAI

1. Visos partijos reikalas (TSKP CK Politinio biuro nario, TSKP CK sekretoriaus M. Suslovo pranešimas sąjunginiame ideologinių darbuotojų pasitarime, „Pravda“, „Tiesa“, „Sovetskaja Litva“, „Cervony štandar“ 1979 m. spalio 17 d.).

2. Didžiojo Spalio keliu — į naujas darbo pargales. Su kokiais laimėjimais mes jį pasilinkame? (Pažyminti Didžiojo Spalio socialistinės revoliucijos 62-ąsias metines).

3. Gyvenimo padiktuoti reikimai — (Lietuvos Komunistų partijos CK pirmojo sekretoriaus P. Griškevičiaus pranešimas respublikos partinėje ūkinio aktyvo susirinkime „Dėl uždavinių, vykdančių TSKP CK nutarimų, dėl ūkio mechanizmo tolesnio tobulinimo ir partinių bei valstybinių organų uždavinių“ bei TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimo „Dėl planavimo gerinimo ir ūkio mechanizmo poveikio stiprinimo gamybos efektyvumo didinimui, darbo kokybės kėlimui“, „Tiesa“, „Sovetskaja Litva“, „Cervony štandar“, 1979 m. spalio 18 d.).

EKONOMIKOS KLAUSIMAI

1. Žodžių ir darbų vienvė — reikšmingas auklėjimo ir ūkinio uždavinių sprendimo faktoriaus (draugo M. Suslovo pranešimas sąjunginiame ideologinių darbuotojų pasitarime).

2. Kaip TSRS ir Lietuvos TSR pramonė įvykdė 1979 metų devynių mėnesių valstybinį planą. (TSRS CSV pranešimas, „Pravda“, „Tiesa“, „Sovetskaja Litva“, „Cervony štandar“, 1979 m. spalio 28 d., Lietuvos TSR CSV pranešimas, „Tiesa“, „Sovetskaja Litva“, „Cervony štandar“, 1979 m. spalio 23 d.).

3. Kuro, elektros energijos racionalus panaudojimas — gero ūkininkavimo bruožas.

4. Organizuoti gyvulių žiemojimas — aukšto gyvulininkystės produktyvumo sėkmės laidas.

KULTūros IR KOMUNISTINĖS MORALĖS KLAUSIMAI

1. Spauda, televizija ir radijas — svarbi masių auklėjimo ir organizavimo priemonė. (Draugo M. Suslovo pranešimas sąjunginiame ideologinių darbuotojų pasitarime).

2. Literatūros ir meno kūrinii idėjiškumas ir menišk-

kumas — vienintelis jų vertingumo kriterijus. (Draugo M. Suslovo pranešimas sąjunginiame ideologinių darbuotojų pasitarime).

3. Lietuvos TSR kultūros — tautų draugystės ir brolybės šventė.

4. Moralinis-psichologinis klimatas kolektyve. Nuo ko jis priklauso?

TARPTAUTINIAIS KLAUSIMAI

1. Naujos tarybinės iniciatyvos, mažinant karinę konfrontaciją Europoje (TSKP CK Generalinio Sekretoriaus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko draugo L. Brežnevo kalba, pasakyta iškilmingame posėdyje Berlyne skirtame Vokietijos Demokratinės Respublikos įkūrimo 30-mečiui paminėti. „Pravda“, „Tiesa“, „Sovetskaja Litva“, „Cervony štandar“ 1979 m. spalio 7 d.).

2. Pasaulinės socialistinės sandraugos stiprinimas — labai svarbus mūsų užsienio politikos uždavinys. (Draugo M. Suslovo pranešimas sąjunginiame ideologinių darbuotojų pasitarime).

3. Hua Gofeno vizitas Vakarų Europą — senos ekspansionizmo politikos tęsinys.

Komjaunuoliškos biografijos puslapiai

Vytautas Balnius

(Tęsinys. Pradžią Nr. 125 (4015))

1952 metų rugpjūtis. Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto nukreipimu Aleksandras Slavenkas pasiunčiamas dirbti Anykščių rajono Svėdasų MTS politinio skyriaus viršininko pavaduotoju. Ir čia jo laukė atsakingi darbai, nes kolektyvinio gyvenimo daigeliai dar neturėjo tvirtų šaknų. Būti kur sunkiausia, kur svarbiausia, kur reikalingas nuoširdus žodis, reiklus žvilgsnis — tokį jau pirmosiomis dienomis visi pažino Aleksandra Slavenką, kai jis pradėjo lankytis savo zonos ūkiuose. Tokiam žmogui, nuoširdžiai besirūpinančiam kitų gerove, dažnas kaimietis nebijojo išsakyti savo rūpesčių ir džiaugsmų...

Politinio skyriaus viršininko pavaduotojui rūpesčių nesligo, juo labiau, kad Svėdasų MTS zonos kolūkiuose tuo metu tik steigėsi partinės bei komjaunimo organizacijos. Todėl Aleksandras Slavenkas, o taip pat laikinai einantis „Lenino keliu“ kolūkio pirmininko pareigas Vytautas Juozaponis, laiška-nešys Dorondovas ir susibūrė į „Lenino keliu“ kolūkio partinę grupę. Šios grupės partorgu buvo išrinktas ne kas kitas, o patyrimą turintis A. Slavenkas. Neilgai trukus, 1953 metų kovo 3-ąją jis ir išrenkamas „Lenino ke-

liu“ kolūkio pirmininku. Dar liūdną palikimą perėmė naujasis vadovas. Nėra nė vieno tinkamo visuomeninio pastato, nepaiešami ir nepa-važiuojami keliai. Nors žmonės ir dirbo žemę bendrai, tačiau neretas iš jų nesuvokė ar nenorėjo suvokti, kad kolūkio turtą reikia visožeriopai saugoti ir branginti. Todėl dažnokai pasireikšdavo šio turto grobstymų, žmonės buvo apvaldę kažkoks abejingumas, nes laukai atseikėdavo gana šykštą derlių, kolūkio kasa buvo tuščia ir atlyginimo už darbadienes kolūkiečiai gaudavo šykštą.

Bet argi Aleksandras Slavenkas kada nors bijojo sunkumų? Visų pirma, jis pradėjo ieškoti bendros kalbos su žmonėmis, iš vietinių aktyvesnių kolūkiečių parinko tuos, kurie vadovauti brigadoms ir fermoms, susirūpino partinės grupės stiprinimu, kuri netrukus jau išaugo į partinę organizaciją.

Sudėtingesnius reikalus sprendžiant, kolūkio pirmininkas jau remiasi komunistais, komjaunuoliais, tariasi su padalinio vadovais. Pamažu kolūkyje sutelkiami statybininkų amato pramokę žmonės ir pradedami visuomeninių pastatų statybos darbai. Laukai rudenį jau gausesniu derliumi atsiilygino žmonėms už trūšą ir dėl to giedrėja kolūkiečių nuo-

taika. O kolūkio pirmininkas vis nenusiramina. Jam rūpi ne vien reikalai laukuose ar fermose, bet ir dirbančiųjų prasmingesnis laisvalaikis. Jaudina vadovą čionykščių jaunų žmonių likimas, užtat stengiasi sudaryti sąlygas, kad jie kolūkyje įsitvirtintų, pamiltų žemdirbiškąją profesiją, neieškotų kažkur tai lengvesnių kelių. Rodydamas patraukiantį pavyzdį, kolūkio pirmininkas, neatsitraukdamas nuo darbo, neakivaizdiniu būdu mokosi Salų žemės ūkio technikumė ir po keletrių metų gauna į rankas agronomo diplomą.

Ir kai dabar Aleksandras Slavenkas prisimena pirmuosius savo ūkininkavimo metus, ir sugręžina šiandieną, palyginti yra ką. Ūkio vaizdas, dirbančiųjų buitis, gyvenimo sąlygos neatpažįstamai pasikeitė. Daugiau kaip 13 kartų padidėjo pieno gamyba, 24 kartus išaugo mėsos gamyba. Jei 1953 metais piniginių pajamų buvo gauta 43.000 rublių, tai 1978 metais pajamos siekė net 1,5 milijono rublių.

Dvidešimt šešerius metus paskyrė komunistas Aleksandras Slavenkas, vadovaudamas „Lenino keliu“ kolūkio žemdirbių kolektyvui. Šiandien vėleranui pasidžiaugti tikrai yra kuo.

Bet ir dabar, kuomet reikalai klostosi gerą linkme,

kolūkio pirmininkas nenusiramina. Laikas kelia naujus reikalavimus, dar atsakingesnius uždavinius. Tad argi galima nors vieną dieną pragyventi kitaip, be jokių rūpesčių, be nuolatinio ieškojimo, siekimo kažko didesnio, geresnio, svarbesnio? Taip kasdien kolūkio pirmininko biografijos puslapiai pasipildo naujais faktais, naujais įvykiais. Teberašomi ir Aleksandro Slavenko komjaunuoliškos biografijos puslapiai. Juk kolūkio pirminės komjaunimo organizacijos susirinkimai ar kiti jaunimo renginiai nepaiešina be ūkio vadovo, be jo vertybės pasiūlymų. Komjaunimo, partijos vėlerano, Didžiojo Tėvynės karo dalyvio Aleksandro Slavenko tėviškas rūpesčių jaunimu išryškėja ir tiesioginiame darbe, kai nepamirštama pasidomėti jaunaisiais specialistais, jų darbo, gyvenimo sąlygomis, laisvalaikiu. O kai ūkio komjaunuoliai pasiryžo surinkti pirminės komjaunimo organizacijos istoriją, patarimo vėl kreipėsi į kolūkio pirmininką. Ūkio vadovas ne tik pritarė sveikintinai jaunųjų iniciatyvai, bet ir vėliau užrašė savo prisiminimus, parinko vertingų, jau geroką praeitį atspindinčių nuotraukų. Kai respublikinėje apžiu-roje „Lenino keliu“ kolūkio

komjaunimo istorijai buvo pripažinta pirmoji vieta — džiaugėsi ir jaunimas, ir kolūkio pirmininkas...

Savo namuose Aleksandras Slavenkas garbingiausioje vietoje saugo Raudonosios Žvaigždės ordiną, jam įteiktą už narumą ir kovinius nuopelnus Didžiojo Tėvynės karo metu. Saugo Lenino, Spalio revoliucijos ordinus ir medalius, kuriais Tarybinė vyriausybė aukštai įvertino jo nuoširdų trūšą taikaus darbo fronte. Čia pat tarp ordinų ir medalių — garbės raštai, pažymėjimas apie LTSR nusipelnusio žemės ūkio darbuotojo vardo suteikimą, VLKJS CK jubiliejinis ženklas, kuris veteranui buvo įteiktas pažymint šlovėgašias Lenino komjaunimo 60-ąsias metines. Tarp dokumentų, senų nuotraukų yra ir komjaunimo bilietas. Tas pats, kuris Aleksandrui Slavenkui buvo įteiktas prieš išvykstant į frontą 1943 metų kovo mėnesį Balaichnoje. Tas pats komjaunimo bilietas, kuris lydėjo karį kovų keliais, sunkiaisiais pokario klasių kovos metais.

Metai eina greitai. Nepastebimai. Nepastebimai jie eina ir komunisto Aleksandro Slavenko gyvenime. Nors kiekvienai šio veterano metai palieka gilius pėdsakus gyvenime. Nesvarbu, ar tie metai buvo paskirti komjaunuoliškai veiklai, ar rūščiai kovai su priešais Didžiajame Tėvynės kare, ar taikiam darbui „Lenino keliu“ kolūkyje.

Duona ir grožis — vienosė rankose

Nebe pirmi metai kurklių. Onos ir Juozo Zavaliaus. Jų sodyba pripažįstama gražiausia visame kolūkyje Kiekvieno žvilgsnį čia patraukia darbščių šeimininkų rankomis sukurtas jaukumas, saikingas puošnumas, iki vėlyviausio rudens neužgestantis margaspalvis gėlynų žydėjimas. Gražiai ir skoningai savo gyvenamąją aplinką moka užlaikyti Vanda ir Romas Kavaliauskai, Ona ir Jonas Pipirai...

Bet šiemet, kaip pastebėjo Kurklių kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius Mykolas Prokofjevas, susumuojant tradicinio gražiausios sodybos konkurse rezultatus, jo rengėjams teko nemažai pasukti galvas kam atiduoti pirmenybę. Apie tai byloja ir tas faktas, jog už draugystę su grožiu kolūkio valdyba atalinkamai įskatino net 21 sodyboje šeimininkus. Su meile, kūrybiška išmone savo sodybvietes tvarko ne tik Kurklių miestelyje, bet ir atokesnėse gyvenvietėse įsikūrę žemdirbiai.

L. Vilimas

Ruoškime kraštotyros darbus parodai

Praėjusį trečiadienį įvykusiame LTSR Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos Anykščių skyriaus tarybos narių posėdyje buvo aptarta, kaip draugijos pirminės organizacijos vykdo socialistinius įsipareigojimus. Pranešė, skyriaus atsakinga sekretorė P. Malinauskienė pažymėjo, kad šiemet dar labai maža lėšų surinkta paminklų apsaugos fondui.

Metodinės komistijos pirmi-

ninkė G. Avilienė aptarė, kaip kraštotyrininkai ruošiasi susumuoti šiais metais nuveiktus darbus. Šių metų lapkričio 11–13 dienomis bibliotekos skaitykloje vyks kraštotyrininkų paruoštų kolektyvų metraščių ir istorijų paroda.

Skubėkime sutvarkyti ir pateikti parodai rašomus kolektyvų metraščius ir istorijas.

M. Giedrienė

Per keletą sekundžių sulaukstyti ir pasiimti į troleibusą ar autobusą, įsidėti į lengvosios mašinos bagažinę galima portatyvinį vaikišką vežimėlį, kurį prekybinės organizacijos pradėjo tiekti Kauno „Aido“ kultūrinių prekių gamykla. Medikams rekomendavus, naujas vežimėlis turi kietą sėdynėlę ir atramas.

NUOTRAUKOJE: nauji „Aido“ kultūrinių prekių gamyklos vežimėliai.

A. Sabaliausko (ELTA) nuotr.

SPYNA ANT PIRTIES DURŲ

Kalba eis apie pačią praeitį, apie kaimo pirtį, kuri, užbaigęs darbus, šeštadienį pasikūrena žemdirbys.

Prisimenu tėviškę. Visame kaime tebuvo viena pirtis. Ji stovėjo atokiau nuo trobų vienoje medžiš apaugusioje sodyboje. Tačiau šeštadienį, kai užkūrus pirtį imdavo pro duris veržtis dūmai, sukrusdavo žmonės visose trobose. „Jau pirtis rūksta!“ — iš tolo šaukdavo kaimynas kaimynui. Kiekvienas ieškojo vantos, iš skrynios traukė švariai išskalbtus, iškočiotus baltinius. O mes, vaikai, bėgdavom pas toliau gyvenančias senutes pasakyti, kad pirtis jau baigiasi išsikūrenti. Toks jau buvo neratytas kaimo įstatymas, ejęs iš kartos į kartą. Jei iškūrenai pirtį, turi nusiprausti visi. Ir išsiprausę, išsivanoję, nuo karščio įraudusiais veidais skirstydavosi žmonės, dėkodami už šilumą, vieni kitiems linkėdami geros sveikatos.

Tačiau tokių gražaus kaimynų bendravimo švenčių nežino Svėdasų apylinkės Bajorų kaime ilgąme buvusio dvaro name gyvenančios šeimos. Nežino ir to, nerašyto kaimo įstatymo — rūpesčio vienas kitu, kad visi turėtų galimybę nusiprausti.

Netoli gyvenamojo namo čia stovi ir pirtis, pastatyta bendram visų gyventojų naudojimui. Tačiau ant pirties durų jau antri metai kabota Stėpono Dorondovo užkabinta spyna. O kad niekas nebandytų tos spygnos atrakinti, dar ir šuo prižiūtas, laksto palei pirtį tarškina-

mas grandinę ant ištemptos vielos. Pirtyje prausiasi tik Dorondovų šeimos nariai su savo giminačiais. O kitame namo gale gyvenantis senukas Vincas Vilutis jau ir po kambarį vaikštinėjantis tik su lazdele, jo senutė žmona, invalidas sūnus ir kiti jų šeimos nariai negali prausis pirtyje. Iki Svėdasų kur yra pirtis, apie kelis kilometrus, senukai ir invalidai nueiti tokį atstumą iki pirties nepajėgia.

Kai su Svėdasų apylinkės LDT vykdomojo komiteto pirmininku S. Giedraičiu kartais apsilankėme Bajorų kaime, S. Dorondovo namuose neradome. Ji sutikome Svėdasuose. Kai paklausėme, kodėl jis užrakino pirtį ir neleidžia jos pasikūrenti kaimynams, Dorondovas ėmė aiškinti, kad pirtį jis remontavęs ir dabar tokiu būdu reikalauja iš kaimynų pinigų... (Vilučiai teigė, kad jie atsilygins už pirties apdengimą šiferiu. Sunku iš šalies tuos dalykus išaiškinti ir vargu, ar reikia).

Aš vėl prisimenu savo tėviškę.

Nežinau tokio atvejo, kad pirties šeimininkas už pirties priežiūrą būtų ko pareiklavęs iš kaimynų. Jis pats ne tik remontuodavo pirtį, bet ir vandens didžiausias statinės prinešdavo, ir savo malomis iškūrendavo ir paskui sveitindavo pakviestuos kaimynus. Net tokia mintis, kad

už pirtį kaimynai galėtų kuo nors atsilyginti, būtų buvusi gėdinga.

Tačiau, jeigu gražioju, argi nebuvo galima iš anksto visiems dėl pirties remonto susitarti, bendromis lėšomis remontuoti pirtį?

Labai nemaloniai nuteikė Bajorų kaime ant Beragio pirties, labai gražioje vietoje gyvenančių kaimynų egraužus santykius.

Ilgajame name ant ežero ranto gyvenantis, pasirodo, ir dėl šulinio riejos. Iš S. Dorondovo kalbos paaiškėjo, kad ir už kibirą, pakabintą ant šulinio, kaimynai privalo atsilyginti, ir jie atsilygino, tačiau už kažkokį rentinio laisvą jam dar nesumokėjo...

Kai einu Kurklių ar kuria kita Anykščių miesto gatvele, mane visada maloniai nuteikia bendrai naudojami šuliniai. Jie ir praeiviui pasakoja apie geras kaimynų, kažkada čia buvusio sodybos žmonių santykius, kai susitikęs prie šulinio, žmogus žmogui gerą žodį pasako, ar savo rūpesčiu pasiguodžia.

Kai su Svėdasų apylinkės LDT vykdomojo komiteto pirmininku S. Giedraičiu prašėme S. Dorondovą nuo pirties nukabinti spygną, žmogus susierzinę išpoškino: „Išdaužysiu viską pirtyje, tik tada atrakinsiu“.

Susidaro įspūdis, kad visos šios nežmoniškumas, at-

šaurumas tarp šitų žmonių dėl to, kad viskas užgožta tarpusavio neapykantos ir rūpesčio, kaip iš kitų „išskasti“ papildomą rublį. O rublis labiausiai reikalingas vienam tikslui — svaigalams. Kai lankėmės jų namuose, nors buvo jau geras pusdienis, bet radome kambarį už stalo tebemiegančią niekur nedirbantį, pagarsėjusį girtuokliavimu Agurjaną Filomonovą. Anksčiau besilankydamos apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas S. Giedraitis taip pat pas Dorondovus užtiklo susirinkusių girtuoklių būrį. Čia daugelis mėgėjų išgerti randa sau prieglobstį.

O kur liejasi alkoholis, kur svaigalai dažnai temdo sąmonę, ten nebelineka vietos žmoniškumui, kito žmogaus atjautimui. Nebelineka gražių kaimynystės santykių.

M. Telksnytė

REDAKCIJOS PRIERASAS. Kai straipsnis jau buvo atiduotas spaudai, Svėdasų apylinkės LDT vykdomojo komiteto pirmininkas S. Giedraitis pranešė, kad S. Dorondovas vis tik pirtį atrakino. Norisi tikėti, kad kaimynai susimąstys dėl savo tarpusavio santykių ir ateiityje labiausiai brangins draugiškumą ir rūpestį vienas kitu.

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1979, XI, 3

Girioje plasnoja kurtiniai

Vieni iš gražiausių, bet, deja, ir rečiausių miško paukščių yra kurtiniai. Intensyviai kertant brandžius miškus, beatodairiškai naikinant šiuos paukščius tuoklavietėse, pagausėjus plėšrūnams, daug kur kurtiniai išnyko. Kadaiše gausu kurtinių būta ir Simonių girioje. Bet jų dėl minėtų priežasčių vis mažėjo, kol neliko nė vieno. Paskutinis Simonių girios kurtinys buvo nušautas 1928 metais. Nutilo girioje nuostabi pavasarinė kurtinių giesmė, jos vis pasigėdavo senieji eiguliai ir jau nebesilikėdavo, kada nors išgirsti...

Daugiau kaip prieš dešimtį metų Radviliškio bandymų stoties direktoriui, žemės ūkio mokslų kandidatui Jurgiui Chlevickui kilo mintis įkurdinti kurtinius Bargalių-Svelnių pelkėje, Radviliškio rajone. Norėdamas įgy-

vendinti savo sumanymą, jis nuvyko į Kirovo srities esantį B. Zitkovo sąjunginį medžioklės ūkį, kreipėsi į biologijos kandidata, vieną geriausių šalyje kurtinių aklimatizavimo specialistą A. Romanovą. Kai buvo susitarta dėl šių paukščių siuntos į Lietuvą, A. Romanovas atvyko apžiūrėti Bargalių-Svelnių pelkės, įsitikinti, ar tiks ta vieta įkurdinti kurtinims. Kurtiniai gana įnoringi paukščiai, ne bet kokia aplinka, ne visoks miškas jiems tinka.

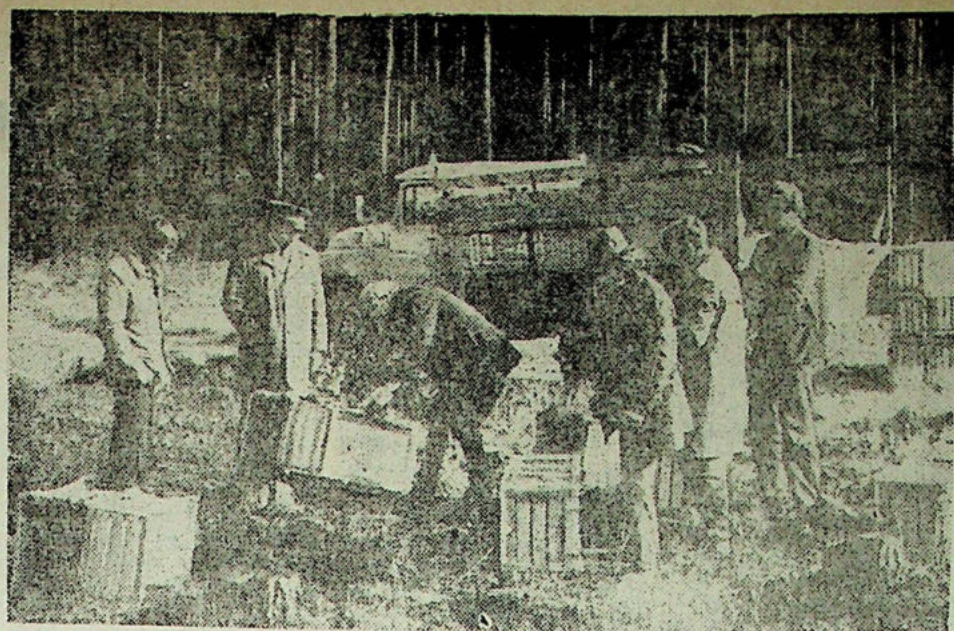
— Ne, ši vieta ne kurtinams. Neilgai jie čia bėsi laikyti... — pareiškė A. Romanovas, išvaikščiojęs Bargalių-Svelnių.

Tada Jurgis Chlevickas prisiminė Simonių girią, kadaise garsėjusią kurtinių gausumu, eigulių godas dėl jų išnykimo. A. Romanovas su Mikieriu girininkijos girininku A. Dillu ir J. Chlevicku kruopščiai apžiūrėjo girios plotus prie Sventosios upės, Mikieriu, Plikiškių kaimų, Skaistės ežero. A. Romanovas šia apžiūra liko patenkintas, nutarė, kad tai tikrai tinkamos vietos kurtinams įkurdinti.

1973 metų rudenį iš Kirovo srities miško į Simonių girią buvo atgabenti 46 kurtiniai. Sekantį pavasarį girios naujakuriai rinkosi į tuoklavietes, ten pešėsi, gro-

jo. Vėliau miškininkai matė kurtines su jaunikliais. Kiti metais iš Kirovo srities atgabenta kurtinių partija į Simonių girią nepateko, jie buvo išleisti Sirvintų rajono miškuose. Deja, šie paukščiai išleisti netinkamoje vietoje, išsiblaškę ir žuvo. Sumažėjo kurtinių ir Simonių girioje. Matyt, plėšrūnai juos prareitino, gal ir brakonieriai susigundė kurtiniena. Iškilio pavojus, kad Simonių girioje pradės gyvuoti kurtinių židinyje gali užgesti, dar anksti džiaugtis teigiamomis jų reaklimatizacijos išvadomis. Tiesa, Mikieriu girininkijos girininkas A. Dereševičius praėjusį pavasarį matė tuoklavietėje proant 7 kurtinius, vadinas, dar maž. daug tiek pat turėtų būti patelių, jauniklių. Gal dar kokios 20–30 kurtinių laikosi girioje, bet vis dėlto jų nedaugėja. Jurgis Chlevickas vėl ėmė rūpintis Simonių girios kurtinių papildymu.

...Tą saulėtą šių metų spalio dieną Anykščių miško ūkio direktorius P. Sebeika, Mikieriu girininkijos girininkas A. Dereševičius, valstybinis gamtos apsaugos inspektorius J. Ramoška lūkurio į girininkiją pasukę, išsivertė. Pagaliau smėlėtu keliuku atburzgė sunkvežimis, iš jo išlipo papilkėjęs, pavargęs veidu Jurgis Chlevickas. Dvi pa-

NUOTRAUKOJE: iš Kirovo srities atgabenti kurtiniai paleidžiami į Simonių girią.

ros kelionės! Iš Kirovo į Rygą skrista lėktuvu, o paskui — kelionė sunkvežimiu. Naktį stabtelėjus Radviliškyje, teko kurtinius priverstinai maitinti, antraip jie visiškai nusilptų. Ilga ir varginanti kelionė pasibaigė sėkmingai, atgabenta 30 kurtinių, visi paukščiai gyvi, sveiki. Belieka dar keletą kilometrų pavažiuoti girios glūdumon, ir paleisti juos į laisvę. Tegu gyvena pas mus, tegu plasnoja girioje...

Sunkvežimis sustoja spalio saulės nutviektoje, variakamienų pušų apstotoje laukymėje, kur pavasarį renkasi tuoktuvėms kurtiniai. Iš mašinos iškeliamos dėžės, viena po kitos atidaromos, iš jų išsikrabinama metalo atspalviu žvilgančiomis plunksnomis, raudonais antkakiais besipuikuojantys kurtiniai, žymiai kukliau atrodančios raibaplunksnės kurtinės ir tuoj ima plasnoti sparnais. kyla nuo žemės ir skrenda išilgai laukymės į laisvę, tyliai gaudžiančią girią. Sekame juos akimis, kol dingsta žaliaje pušų ūksmėje, mintyse linkime jiems gerai įsikurti, sulaukti pavasario, tapti ūknykščiais, Simonių girios kurtiniais. Vieni

PETRUI KLIMUI

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytėi, nuosirdžia užuojautą reiškia

Anykščių miško ūkio mechaninio dirbtuvių darbuotojai ir valruotojai.

Reiškiamo nuosirdžia užuojautą IVANUI BIRIUK dėl mylimos mamytės mirties.

Anykščių miesto J. Biliūno gatvės namo Nr. 16 I-os laiptinės gyventojai

JEFIMUI ir ANIMADAI GAVRILOVAMS

Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valanda, tragiškai mirus mylimam sūnui JEGORUI.

Baliūnai, Eidrigėvičiai, Arlauskienė Kuodžiai, Vilkončienė

R. Vygandas

paukščiai sunkiau kyla nuo žemės, vangiau darbuojasi sparnais, perskridę laukymę, tuoj puola tūpti į pušį. Kiti energingiau plasnoja, pakilę žydrėn žvalgosi, kur ras prieglobstį, kokia bus ta jų nauja buveinė. Ilga kelionė nuvargino paukščius, bet Jurgis Chlevickas džiaugiasi: — Škart daug sėkmingiau pavyko. Nėra visai nusilpusių. Šitie gyvens... Tik reikėtų, kaip galima sumžinti plėšrūnus šiuose plotuose, žmonėms kuo mažiau trikdyti šių nuosilumą mėgstančių paukščių ramybę. Tai ypač svarbu pavasarį, vasaros pradžioje...

Kad vėl netiltų kurtinių giesmė Simonių girioje, kaip

jau buvo nutilusi prieš pusšimtį metų, aišku, priklausys ir nuo žmonių rūpestio, globos. Svarbu, kad naujakuriai sėkmingai praleistų žiemą, sulauktų pavasario. Reikės jiems papilti žvyro, įrengti slėptuves... O pavasarį pasirūpinti jų ramybe.

Giria dar mena savo senbūvius, puikius miško paukščius — kurtinius. Ir vėl ji sulaukė gražaus jų būrio. Rudenį jame miške nuo medžio į medį plasnoja dideli, taurūs paukščiai. Plasnoja kurtiniai...

Vyg. Račkaltis

Sekantis „Kolektyvinio darbo“ numeris išeis lapkričio mėn. 7 d.

Redaktorius ST. VINCIONAS

Pirkėjų dėmesui

S. m. lapkričio 6 d. visos rajono parduotuvės dirbs viena valanda ilgiau.

Lapkričio 7–8 d. d.:

1. Maisto prekių parduotuvė „Voruta“ dirbs iki 18 val.
2. Maisto prekių parduotuvė „Gastronomas“ dirbs iki 19 val.
3. Kitos maisto prekių parduotuvės dirbs iki 16 val.
4. Pramoninių prekių parduotuvės ir kaimo kasdieninės paklauso prekių parduotuvės nedirbs.
5. Restoranas „Puntukas“ š. m. lapkričio 7 d. dirbs iki 01 val.

S. m. lapkričio 11 d. visos rajono parduotuvės dirbs kaip paprastą savaitės dieną.

Rajonopsajungos valdyba

Reikalinga

„Svyturio“ kolūkiui reikalingi mechanizacijos inžinieriai ir statybos darbų vykdytojai.

Kreiptis į kolūkio valdybą arba skambinti telefonu 5-12-80.

Kolūkio valdyba

IVANUI BIRIUK

Liūdesio valandą, mirus mylimai mamytėi, nuosirdžia užuojautą reiškia

„Spartako“ fabriko profsąjunginė organizacija ir administracija.

JADVYGAI

PASKEVICIENEI Netekus brangiausio žmogaus — mamytės, liūdesio valandą nuosirdžia užuojautą reiškia

Anykščių BGAK Troškūnų paviljono darbuotojai.

JULEI KIRKIENEI

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuosirdžia užuojautą reiškia

Kuro kontoros darbuotojai.

GAVRILOVŲ SEIMAI

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam sūnui ir broliui, nuosirdžia užuojautą reiškia

„Svyturio“ kolūkio Naujonių fermos darbuotojai.

ALGIRDUI KLIMUI

Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valanda, mirus mylimai mamytėi.

Autokelių valdybos darbuotojai

ALGIRDUI KLIMUI

Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytėi, reiškiamo nuosirdžia užuojautą.

Autokelių valdybos darbų vykdytojai ir gamybos meistrai

Kavarsko gandrai

Kone pačiame Kavarsko centre šakomis praeiviai moja aukšta, pakrypusi liepa. Joje nuo senų laikų susikrovė lizdų gandrai. Kiekvieną pavasarį gūžtos šeiminkas pirmasis apsuks ratą virš savo buveinės, o paskui, ištiesęs žemyn raudonas kojas, nusileidžia apsižvalgyti: kas gi naujo namuose po žemos. Šmet gražiausio metų laiko pranašas kaip ir visada džiaugsmingu kalbimu pareiškė, kad jis pasiūšęs laukti gyvenimo draugės. Šeiminkė netruko paršasti. Gandrų porėlė ėmėsi būto remonto. Tik staiga kur buvęs, kur nebuvo virš liepos suplasnojo šeimos galvos konkurentas. Jis taipogi pareiškė pretenzijas ir į lizdo patogumus, ir į pačią gandrą. Suliepsnojo aist-os. Anksčiau įsikūręs gandrai parodė daug drąsos bei yžto, kol nuvijo konkurentą. Vienok šio irgi būta „neščio“. Jis atkakliai po ke-s kartus į dieną atakuodavo lizdą. Mūsų namo gyventojai ne sykį stebėjo tuos andrų turnyrus ore. Vis tik šeiminkas nugalėjo. O ką i „donžuanas“? Vargšelis ap ir liko viengūnis. andrų šeimynėlė susilaukė alikuonių, lik vienišas, nu-dėg gandrai tupėdavo tai at gretimai stikrinio vidu-nės mokyklos katilinės imtraukio, tai pesimistiš-ais žingsniais matuodavo adiono veją. Galon vien-ingis dingo. Kur? Gal ki-r laimės išmėginti? Tik ar-per vėlai apsigalvojo... kriausiai, jis ir į pietus iš-rido būdamas viengūniu.

K. Arlauskas

DAGIA

Baigdamą vingiuoti per mūsų rajoną, toldama nuo Kavarsko Sventosio prieglobia dar viena savo intaką — Dagia. Tas ne septynių kilometrų ilgio nesiekiantis upokšnis ima pradžia kimsė-tose, tarpukalvy nusidrieku-siose Vaičiuliškių kaimo pie-vose. Kurį laiką, iki Medžio-čių, dar ir vagos nežymu: pabliugusi pleva, kur-ne-kur subliksinti šaltiniai, vietomis prižėlusi vingiorykščių arba iš viksvynų kaišiojančių sa-vo kukleras krūmokšnių. Už kaimo kelių Dagios vagą ima žymėti išsiračiusi, tan-ki žilvičių, alksnių juosta. Bet neilgai tie lapuotynai lydi vis dar neturinio aiš-kaus bėgimo upokšnio, ku-ris bando šlietis prie kairėje dunksančio miško, tačiau vėl pasiklysta kimsynuose, kol pagaliau suskanta maskuo-tis alksynais. Prie Macko-nių, Būdos kaimų jau labiau kuprolasi slėnio kalvos, slė-nio dugne nuvinguriuoja si-dabro juosta...

Neilgai jai lemta klydinė-ti savo balotu aukštupiu po pievas. Zada melioratoriai čia imtis darbo, nusibrėž tiesi it styga vagą. Pro laukus, pro pievas tekėjęs, neretai iš kranti išsklindęs upokšnis

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы и Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuvs Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spausdė, J. Janonio 31 Spausdina rotacine mašina. Indė ksa 67352 Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir 11267 Užsak. Nr. 1838